

Verken een plekje uit de Zwinstreek

Boerenhol, Lapscheurse gat, malende molens, historische gebouwen,... Je komt wat tegen in de Zwinstreek. Maar vanwaar komen deze namen, voor wat dienen of dienden deze rare bouwsels. Ze leveren stuk voor stuk interessante verhalen en vertelsels op over de Zwinstreek. Meer dan een verkenning waard!

Naam: Kristin Eetezonne

Locatie: O.L.V. Bezoekingskerk in Lissewege

Beschrijving (incl. foto's):

Voor mij blijft Lissewege nog altijd iets aparts hebben. Ik ben opgegroeid onder de kerktoeren en heb de wenteltrap tot boven regelmatig beklommen. Een adembenemend zicht wanneer het een heldere dag is! Je kan de torens van Brugge zien, de haven van Zeebrugge en de vruchtbare polders met vette weides vol prachtig vee of de talrijke akkers berstend van het graan.

De kerk betekent voor mij meer dan een gebedsoord. Het betekent meer iets van een mysterie waar we als kinderen over fantaseerden tijdens de zondagmis of tijdens de repetities van het jeugdkoor.

Alleen al het feit dat zo'n imposante kerk zonder spits in ons kleine dorpje stond en de tuin overschaduwde was al ontzagwekkend. De verhalen van tempeliers, onderaardse gangen, ridders en pelgrims werden vaak verteld en hoe meer ze verteld werden hoe meer onze fantasie op hol sloeg!

De realiteit nu...

De monumentale gotische kerk uit de 13de eeuw is een schoolvoorbeeld van de vroeg-gotische Vlaamse baksteen-gotiek. De bakstenen werden vervaardigd in lokale ovens.

De monumentaliteit van de kerk staat niet in verhouding tot het kleine polderdorp. Dit heeft wellicht te maken met de bedevaart vanaf het einde van de 12de eeuw voor het mirakelbeeld van Maria. Dit beeld werd ieder jaar door vissers rondgedragen op de Ommegang van Lissewege, Dudzele, Zuienkerke en Heist. Lissewege was tevens een stopplaats op weg naar Santiago de Compostella. Vandaar nog de schelpen in het wapen van Lissewege. Deze pelgrimplaats speelde ook een rol in het inzamelen van gelden voor de bouw van de kerk. Heel vaak wordt verteld dat de Tempeliers hier iets mee te maken hebben. Aangezien de tempeliers instonden voor de veiligheid op de diverse pelgrimroutes is het aannemelijk dat ze ook in Lissewege actief waren en gelden inzamelden van passanten om de bouw te financieren. Er doen heel wat verhalen de ronde, maar ik was er niet bij om duidelijkheid te kunnen scheppen...

In de 19de eeuw volgen enkele restauraties waarbij vele middeleeuwse bouwsporen verdwijnen. Na de verwijdering van de muurdecoratie wordt het baksteenmetselwerk ruw gelaten. Tijdens de eerste restauratiecampagne vanaf 1862 wordt het bovenste deel van de toren herbouwd (waarbij men sporen

zou hebben gevonden van een vroegere spits) en het lessenaarsdak boven de zijbeuken vervangen door een platform

In de zuidelijke kruiskapel zit boven de ingang naar de sacristie de console versierd met het zogenaamd hoofd van "Baphometh" dat in verband wordt gebracht met de tempeliers. Vaak noemt men ook Johannes De Doper i.p.v. Baphomet! Wat toch opvallend is binnen deze streek zijn de poldertorens van Damme, Lissewege, Oostkerke en Sint-Anna Ter Muiden. Deze torens zijn relatief robuust, maar geen van elk heeft een spits... de legende vertelt dat toen de zee dichterbij Brugge lag, men deze torens gebruikte als vuurtorens. Bovenaan zou men dan grote vuren hebben gemaakt, om de zeeschepen binnen te loodsen. Meer dan waarschijnlijk is dit een legende, want onder de kerk stonden de eenvoudige huisjes met rieten of strooien daken, dus brand zou niet denkbeeldig zijn. Misschien hebben er wel houten spitsen opgestaan, maar zal de tand des tijds er de oorzaak van zijn dat die verdwenen zijn of was er geldgebrek en werd de toren niet voltooid.... Het blijft het raadselachtig!

BAPHOMET OF NIET?